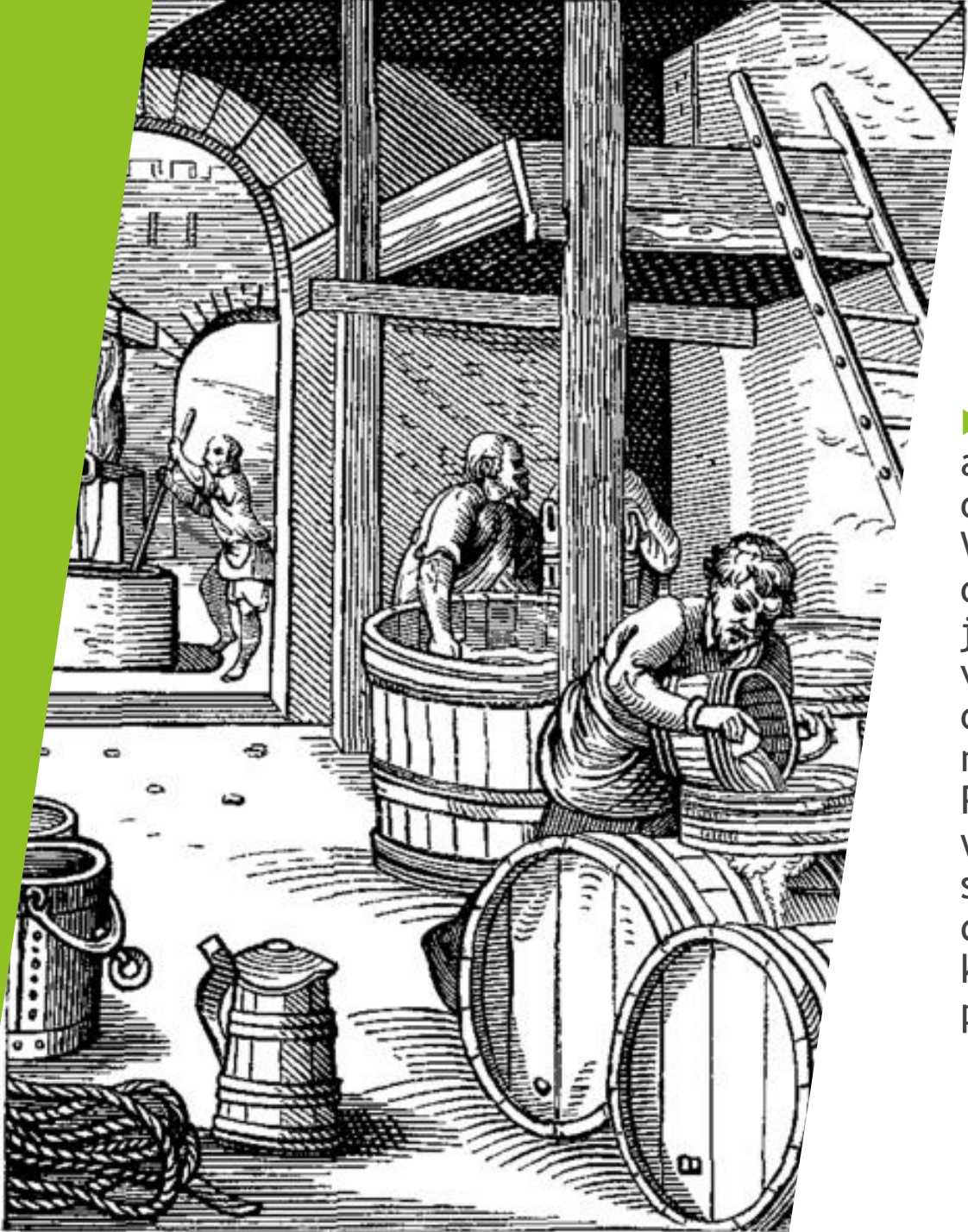

Kąpiele piwne i surowce browarnicze w kosmetologii

Julia Pal

Historia piwa w pielęgnacji skóry

► Piwo to chętnie spożywany napój alkoholowy, który od setek lat był ceniony jako naturalny lek i kosmetyk. Właściwości kosmetyczne i zdrowotne cenili m.in. Arystoteles (IV w. p.n.e.)- jako środek nasenny, święta Hildegarda von Bingen (XII w.) polecała piwo chorym na duchu i uważała, że cera po nim wygląda zdrowo, królowa Luise von Preussen (XVIII w.) stosowała ten napój w pielęgnacji biustu. Ponadto piwo spożywano aby uchronić się przed dżumą i cholera oraz zalecano je kobietom karmiącym piersią w celu polepszenia laktacji [Majewska, 2010].

Bawarskie prawo czystości piwa

► Prawo czystości piwa zostało ustanowione przez bawarskich książąt Wilhelma IV i Ludwika X w 1516 roku w Ingolstadt. Prawo to mówiło o tym, iż piwo może składać się jedynie z trzech składników: wody, słodu jęczmiennego i chmielu (dzisiaj w piwowarstwie wykorzystuje się również drożdże). To właśnie tym składnikom bursztynowy napój zawdzięcza obfitość witamin (głównie z grupy B) oraz różnorodnych mikro- i makroelementów t.j. fosfor, magnez czy potas [Majewska, 2010].

Składniki zawarte w piwie

- ▶ Cała gama witamin z grupy B (wit. B₁, B₂, B₅, B₆, H)
- ▶ Liczne mikro-
i makroelementy (fosfor, magnez, potas, wapń)
- ▶ Cukry
- ▶ Alkohol
- ▶ Dwutlenek węgla (gaz)
- ▶ Związki polifenolowe

Wpływ piwa na organizm

- ▶ Składniki aktywne zawarte w piwie potencjalnie mają właściwości lecznicze
- ▶ Mogą działać wspomagająco na obniżenie ryzyka wystąpienia chorób układu krążenia, cukrzycy, osteoporozy czy niektórych dermatoz
- ▶ Ponadto mogą one obniżać ciśnienie krwi, wzmacniać układ odpornościowy, wspomagać w łagodzeniu dolegliwości ze strony nerek i układu moczowego
- ▶ Polepszają jakość snu i obniżają napięcie nerwowe [Zaprutko, 2011].

Wpływ piwa na skórę i jej przydatki

- ▶ Składniki piwa mają korzystny wpływ na skórę, dzięki nim jest ona wygładzona i uelastyczniona
- ▶ Wykazują one również właściwości nawilżające i oczyszczające, poprawiają jej koloryt i działają przeciwstarzeniowo
- ▶ Piwo ma także pozytywne działanie na kondycję włosów, polepszenie proliferacji w cebulkach włosowych oraz łagodzenie podrażnień skalpu. Dodatkowo zapobiega łysieniu, powstawaniu łupieżu oraz przetłuszczaniu się skóry głowy
- ▶ Regularne stosowanie piwa może pomagać w układaniu i rozczesywaniu włosów oraz nadawać im naturalnego połysku [Zaprutko, 2011, Majewska, 2010]

Surowce
browarnicze:
słód
jęczmienny,
chmiel,
drożdże,
woda

Chmiel

- ▶ Chmiel (łac. *Humulus*), to roślina lecznicza, oraz jeden z głównych surowców wykorzystywanych w produkcji piwa
- ▶ To roślina pochodząca z Azji należąca do rodziny konopiowatych (*Cannabaceae*). Rośliny z tego rodzaju występują na półkuli północnej w strefie klimatu umiarkowanego
- ▶ Chmiel jako roślina lecznicza jest znana już od czasów starożytnych.
- ▶ Chmiel jest szczególnie ceniony za działanie wyciszające w stanach nadmiernej pobudliwości seksualnej i nerwowej [Piaskowska, 2004]
- ▶ W kosmetologii chmiel zyskuje duży potencjał dzięki właściwościom antyoksydacyjnym i bakteriostatycznym.
- ▶ Szyszki chmielu zawierają ksantohumol który jest silnym antyoksydantem. Zapobieganie powstawania stresu oksydacyjnego jest bardzo istotne w prewencji starzenia skóry.
- ▶ Obecnie trwają również badania nad działaniem estrogennym chmielu. Mógłby on stać się naturalnym środkiem łagodzącym objawy menopauzy.

Drożdże piwne

- ▶ Drożdże piwne (*Saccharomyces cerevisiae*) to grzyby jednokomórkowe, można je znaleźć w warunkach naturalnych w środowiskach, w których obecne są cukry.
- ▶ Drożdże już od starożytności cieszyły się uznaniem za pozytywne działanie na organizm, np. Egipcjanie stosowali drożdże do leczenia ran i stanów ropnych skóry.
- ▶ Grzyby te są szczególnie obfite w witaminy z grupy B zawierają również aminokwasy, makro- i mikroelementy.
- ▶ W dzisiejszych czasach drożdże stały się modnym suplementem diety, wykorzystuje się je również do produkcji leków (szczepionki przeciw WZW typu B, insulina).
- ▶ W produkcji kosmetyków są one cennym aczkolwiek tanim surowcem wykorzystywanym w terapiach przeciwtrądzikowych, regulujących nadmierne rogowacenie naskórka oraz zmniejszających łojotok [Muszyńska i wsp., 2013].

Słód jęczmienny

- ▶ Słód to podstawowy surowiec w produkcji piwa. Jest to forma wysuszonego jęczmienia (*Hordeum L.*), który podkiełkował do pewnego etapu.
- ▶ Surowiec ten jest bogaty w skrobię, dekstryny, substancje tłuszczowe i białkowe oraz cukry proste.
- ▶ Istnieją doniesienia o przypadkach anafilaksji na słód występujący w piwie co skłania do rozważenia w przypadku chęci zastosowania piwa jako kosmetyku, gdyż może to stwarzać zagrożenie dla zdrowia i życia [Herzinger, 2004].

Kąpiele piwne

- ▶ Kąpiele piwne działają na poprawę jakości skóry
- ▶ Kąpiele z wykorzystaniem odpadów browarnych do „kąpiele odmładzających” znane były już Egipcjankom
- ▶ Do Polski moda na kąpiele piwne przybyła z Czech i stała się nowym sposobem na relaks, odprężenie o pielęgnację skóry
- ▶ Kąpiele w piwie mają odblokowywać pory oraz polepszać krążenie dzięki czemu usprawniony jest przetransportowanie substancji aktywnych
- ▶ Ponadto mogą one wpływać na regulację trądziku, łojotoku i nadmiernego rogowacenia naskórka
- ▶ Po kąpielach piwnych można zaobserwować powstanie efektu rozgrzewającego oraz relaksującego i działanie ujędrniające, skóra wydaje się odżywna i odprężona, dzięki pobudzającemu krążeniu w skórze działaniu dwutlenku węgla [Majewska, 2010].

Skład piwa kąpielowego

- ▶ Woda
- ▶ Chmiel
- ▶ Drożdże
- ▶ Stód jęczmienny
- ▶ Dwutlenek węgla
- ▶ Alkohol
- ▶ Zioła- jako dodatek (Lawenda (*Lavandula*), rozmaryn (*Rosmarinus officinalis*) i melisa (*Melissa officinalis*), nagietek (*Calendula officinalis*), krwawnik (*Achillea millefolium*), nostrzyk (*Melilotus*), głóg (*Crataegus*), mniszek lekarski (*Taraxacum officinale*), pokrzywa (*Urtica*), jałowiec (*Juniperus*), rokitnik (*Hippophae rhamnoides*), szalwia lekarska (*Salvia officinalis* L.)

Rodzaje kąpieli piwnych

- ▶ Wyróżnia się dwa rodzaje kąpieli piwnych.
- ▶ Pierwszy przeznaczony jedynie dla osób dorosłych, w którym do wanny z wodą dodaje się piwo kąpielowe zawierające w sobie alkohol, takie piwo nadaje się również do spożycia.
- ▶ Drugim rodzajem jest kąpiel, z której mogą korzystać również dzieci (nie zawiera alkoholu). Do wanny z wodą dodaje się surowce browarnicze.

Literatura

- ▶ Aktywne kosmetyki wśród produktów spożywczych, Krystyna Majewska, Dorota Olender, Anna Pawełczyk, Tomasz Zaprutko, Justyna Żwawiak, Lucjusz Zaprutko, *Homines Hominibus*, 2010, 65-96
- ▶ Kosmetyczny potencjał piwa, Prof. dr hab. Lucjusz Zaprutko, Katedra Chemii Organicznej Uniwersytetu Medycznego w Poznaniu, Materiał konferencyjny: 2 Kongres świata przemysłu kosmetycznego, 13-14 października 2011, Poznań
- ▶ Chmiel, Maria Piaskowska, *Panacea Leki ziołowe*, *Panacea* Nr 2 (7), kwiecień 2004 strony: 14-15
- ▶ Właściwości lecznicze i kosmetologiczne drożdży piekarniczych (*Saccharomyces cerevisiae*), Bożena Muszyńska, Mirosław Malec, Katarzyna Sułkowska-Ziaja, *Postępy Fitoterapii* 1/2013, s. 54-62
- ▶ Anaphylaxis to wheat beer, Thomas Herzinger, Gerold Kick, Dagmar Ludolph-Hauser, Bernhard Przybilla, *Ann Allergy Asthma Immunol.* 2004;92:673- 675
- ▶ <http://www.piwo-kapielewe.com/>

Dziękuję za uwagę!